

Units per una reivindicació comuna

- Celebracions del patró
- Els equips de protecció, més agils o més segurs
- La Cursa de Bombers, a punt

Els Bombers de Barcelona van rebre una litografia en edició exclusiva i numerada d'Antoni Tàpies com a obsequi nadalenc al 2003

4 **Editorial**
Madrid ens dol

20 **Taula rodona**
Agilitat, l'assignatura pendent dels equips de protecció

5 **Candent**
Objectiu: jubilació als 55 anys

24 **Cooperació i solidaritat**
- La Caravana Solidària
- Bombers solidaris

8 **Notícies**
Bombers celebra la festa del patró

26 **Al marge**
"Treballar sota les bombes" (III part)

10 **Serveis destacats**
Una entrada d'any moguda

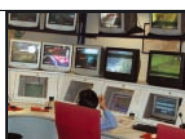
28 **El cau del jubilat**
Assemblea general del cau

11 **Entrevista**
Juan M. Redondo inspector en cap de Madrid

30 **Activitats**
- Èxit de la setmana blanca
- Cursa de Bombers 2004
- Bcnfungolf

12 **Eines de prevenció**
- Seguretat als túnels (II)
- Nova carpeta didàctica
- Tècnics de prevenció

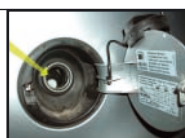
32 **Flamarades**
- Adéu a A. Miras
- SICUR 2004
- Convidats a l'Espanyol

15 **Materials i equipaments**
- La vida útil dels equips
- El protector facial
- La B-315

34 **Iceberg**
Humor

18 **Formació**
- Combustible en els motors d'automòbil (II)

FAHRENHEIT • 451

Edita: Bombers de Barcelona
Ajuntament de Barcelona

Consell Editorial:

Josep Barjuan, Màrius Comorera, Carles Escarpanté, Eva Llorach, Jesús Martínez Viejo, Mònica Navas, Joan Pedreny, Montse Radresa i Susana Suárez

Directora: Montse Radresa

Serveis editorials: Op-team SIC SL

Navas de Tolosa, 270, 5-3
08027 - Barcelona
Tel. 93 243 08 35
Fax 93 352 76 76
www.op-team.com
(fahrenheit451@mail.bcn.es)

Coordinació: Mònica Navas
(nicnavas@op-team.com)

Disseny i maquetació: Joan Serra,
Núria Güell

Redacció: Susana Suárez

Fotografia: Juan Diego Cabello, Ricard Cervantes, Jesús Martínez Viejo, Alvaro Paredes, Joaquim Pol, Susana Suárez

Col·laboradors en aquest número:
Anselm Andrés, Joan Andrés, Jordi Aparici, Jaume Bonjoch, Juan Diego Cabello, Montserrat Gou, Miguel A. Fuente, Avel·lí Marcos, Jesús Martínez Viejo, Josep Munt, Agustí Pallarés, Pili Pulgar, Josep Ribas, David Zapater

Fotomecànica i impressió: Cevagraf SCCL

Dipòsit legal: B-33873-2001

Madrid ens dol

La data de l'11-M restarà, per sempre, impresa en la nostra memòria com la data de l'horror, de la infàmia, del dolor col·lectiu. Barcelona sap massa dels estralls del terrorisme i per això mateix se sent profundament solidària amb Madrid. Igualment solidaris ens sentim Bombers de Barcelona.

La barbàrie terrorista no discrimina objectius i les bombes de Madrid són també bombes contra la democràcia, contra la llibertat. Bombes, però, que no aconseguiran fer-nos enrere en la nostra recerca de la pau i de la convivència.

El cas de Madrid ha estat un tràgic exemple de "com és de fàcil matar a la gent que va a treballar pel matí", en paraules d'un testimoni dels atemptats. El cap de Bombers de la Comunitat de Madrid, Juan Redondo, assegurava que el que havia vist a Atocha "només es pot veure en una guerra o en un genocidi".

Des de Fahrenheit 451, volem també destacar la professionalitat de tots els companys i companyes –més de 250– que van participar di-

rectament en el rescat de les víctimes.

El major desplegament de bombers en la història de Madrid i probablement la pitjor experiència que mai recordaran. Molts d'ells estan necessitant atenció psicològica. El nostre reconeixement al seu coratge, i com no podia ser d'una altra manera, el nostre més sentit condol a totes les víctimes i les seves famílies. 🚒

⇒ Amb el lema "Sabem demanar però també sabem donar" es va convocar una donació de sang col·lectiva al gener

↓ Les pancartes reivindicatives es van col·locar a nombrosos parcs de bombers, com aquest del parc de l'Eixample

Objectiu: jubilació als 55 anys

Les reivindicacions col·lectives per la jubilació als 55 anys i la catalogació de les malalties professionals, iniciades a l'octubre es van aturar al febrer, a l'espera de l'entrevista de la PUB amb el Secretari d'Estat de la SS.

Les converses amb el govern espanyol per la jubilació professional als 55 anys sense penalitzacions i l'elaboració d'un catàleg de malalties professionals està en marxa. El passat mes de febrer, la Plata-

forma Unitària de Bombers (PUB), entitat impulsora de les mobilitzacions, va desconvocar la manifestació prevista per a l'11 de febrer, a l'espera de consumir una entrevista amb el Secretari d'Estat de Seguretat Social en nom del Ministeri de Treball, el 16 de febrer.

El detonant d'aquesta trobada ha estat la campanya reivindicativa del col·lectiu de bombers a nivell espanyol, l'origen de la qual es remunta a la creació de la Plataforma Unitària de Bombers per a la jubilació anticipada (PUB) el 2001 i la posterior acceleració de la seva activitat en l'últim trimestre de 2003.

Ja el 1961 s'havia plantejat la qüestió de la rebaixa de l'edat de jubilació dels bombers a Espanya durant el II Congrés Inter-

nacional de Bombers celebrat a Barcelona. La reivindicació col·lectiva es va reprendre anys després, a partir de la celebració del primer Congrés de Malalties Professionals de Bombers, el 25 i 26 de juny de 2001 a València, on es va pendre com a referent un informe elaborat pel lletrat **José María Mohedano** amb els principals punts d'empar legal de la demanda de la jubilació anticipada dels bombers i un seguit de recomanacions per encaixar una estratègia d'actuació enfocada a la revisió per part del govern de l'edat de jubilació i l'aprovació d'un catàleg de malalties professionals reconegudes. Com a principal recomanació, Mohedano aconsellava crear un ens jurídic que recabés l'ajut i el suport polític i sindical, i

aconsegüís l'aglutinament del col·lectiu de bombers davant els estaments polítics. Fruit d'aquesta voluntat va néixer la Plataforma Unitària de Bombers per a la jubilació anticipada (PUB), que va impulsar les reivindicacions. Durant el II Congrés de Malalties Professionals, celebrat a Saragossa el 2002, es va continuar dibuixant l'estratègia del col·lectiu, però no va ser fins el 2003 quan es va acabar de definir el pla d'actuació de la PUB.

El pas inicial es va donar a la tercera edició del congrés, celebrat a Sevilla el 23 i 24 d'octubre passats. En aquest acte es va establir la data límit pel lliurament al Ministeri de Treball del màxim nombre de signatures de recolzament a les peticions històriques del col·lectiu: la creació d'un catàleg de malalties professionals i la jubilació anticipada als 55 anys sense perjudici econòmic. La PUB havia recollit les signatures de prop de

12.000 membres del col·lectiu, en total uns 14.500 bombers a tot Espanya.

La Plataforma Unitària de Bombers també va anunciar, en el marc del congrés d'octubre, la recaptació de fons per al finançament d'un estudi de malalties professionals realitzat pels doctors **Àngel Zurbano Sastre**, del Cos de Bombers de Madrid, i **Javier Sanz**, secretari de l'Associació Espanyola d'Especialistes en Medicina del Treball.

Primera mobilització

El passat desembre es va convocar la primera mobilització col·lectiva dels bombers, fixada pel dia 11 a la plaça Nuevos Ministerios de Madrid, davant del Ministeri de Treball. L'estadi Santiago Bernabéu va ser el punt de sortida de la manifestació pacífica i festiva de més de 6.000 bombers, segons la PUB -

5.000 segons la premsa-, fins a l'edifici del ministeri. Allà, els representants de la plataforma van lliurar a **Eduardo Zaplana**, el fins ara ministre de treball del govern espanyol, un total de 12.000 signatures de bombers sol·licitant la revisió de l'edat de jubilació del col·lectiu professional i el reconeixement de malalties professionals específiques.

La segona acció reivindicativa del col·lectiu de bombers va ser la convocatòria d'una campanya de donació de sang massiva els dies 27, 28 i 29 de gener a totes les ciutats d'Espanya. A Catalunya, la protesta en forma de donació de sang es va poder realitzar als Hospitals de la Vall d'Hebron de Barcelona, Arnau Vilanova de Lleida, Josep Trueta de Girona i Joan XXII de Tarragona. Amb el lema "Sabem demanar però també sabem donar", més de 3.000 bombers espanyols van participar d'aquesta campanya, organitzada en col·laboració

CAMPAÑA DONACIÓN DE SANGRE
PLATAFORMA UNITARIA BOMBEROS
27, 28 Y 29 enero 2004

Sabemos pedir, pero también sabemos dar!
 Badakigu eskatzen baita ematen ere!
 Sabem demanar, però també sabem donar!

El pasado 11 de diciembre, los bomberos demostramos que sabemos pedir, con firmeza y con seriedad pedimos una jubilación digna a los 55 años sin penalizaciones. En esta campaña de donación de sangre vamos a demostrar que también sabemos dar, en todas las ciudades los mismos días, si no tienes impedimento por razón de edad, pero o salud NO FALTEN

LUGAR DE LA DONACIÓN DE SANGRE:

↑ *Entre 5.000 i 6.000 bombers es van donar cita a Madrid per lliurar les 12.000 signatures demanant la rebaixa de l'edat de jubilació i el catàleg de malalties professionals*

El següent cop d'efecte era la convocatòria, prevista per al dia 11 de febrer, de manifestacions de bombers a totes les capitals d'Espanya, amb el lema "Per una jubilació digna, obrim el diàleg". Aquesta iniciativa va quedar ajornada per l'anunci oficial del Ministeri de Treball de concertar una entrevista entre els representants de la Plataforma Unitària de Bombers i el Secretari d'Estat de la Seguretat Social, **Fernando Castelló**, el dia 16 de febrer.

Amb el nou govern instaurat a les eleccions del 14-M, la Plataforma Unitària de Bombers es planteja dur a terme una nova ronda de visites als grups polítics signants del Pacte de Toledo. 🚒

El referent europeu

Segons l'informe Mohedano, l'edat de jubilació per als bombers de la majoria de països d'Europa està per sota dels 65 anys. Al Regne Unit, Alemanya, Suècia i Dinamarca els bombers s'hi jubilen als 55 anys. A Copenhague, existeixen dos supòsits diferents per a les categories vigents: bomber conductor (60) i bombers bussejador de fums (55). A França l'edat màxima de jubilació és 60 anys, mentre a Espanya és la mateixa que per a la resta de funcionaris, 65.

La professió de bomber al nostre país queda expressament exclosa de la Llei de Prevenció de Riscs Laborals en vigor des de 1995. La regulació d'aquest col·lectiu es remet a l'elaboració de normatives específiques. És en aquest marc legal on prenen sentit les reivindicacions dels bombers.

Bombers celebra la festa del seu patró

Com ja és tradició, el passat 8 de març, els Bombers de Barcelona van celebrar la diada del seu patró, Sant Joan de Déu. La celebració va començar amb una ofrena floral al monument als bombers caiguts en acte de servei, situada a l'entrada del parc de l'Eixample.

El capellà de Bombers, **Josep Lluís Fernández**, va ser l'encarregat de pronunciar el discurs de benedicció de l'ofrena i introducció a la festivitat dels bombers. Fernández va aprofitar l'ocasió per proposar una reflexió espiritual per "agrair la vida i compartir l'alegria en aquests moments de celebració".

L'escenari de les festes del patró es va traslladar després a la sala d'útils del parc de l'Eixample. Allà, amb presència de la plana major política de l'Ajuntament, el regidor de Seguretat i Mobilitat, **Jordi Hereu**, va inaugurar la celebració amb un breu discurs de salutació als bombers congregats. Hereu va fer balanç dels projectes significatius duts a terme durant l'any passat, com la inauguració del nou Parc de Llevant i la celebració dels Jocs Mundials de Polícies i Bombers, i va repetir la seva intenció ferma de rejuvenir la plantilla de l'SPEIS a través d'ofertes públiques periòdiques, com ja s'ha fet enguany amb la convocatòria de 30 no-

Bombers va celebrar les festes del seu patró amb el tradicional lliurament de medalles i genoveves de plata. Aquest any, es va oferir una placa commemorativa a les famílies dels bombers difunts durant l'any passat.

ves places. El regidor va aprofitar també per donar la benvinguda als 15 nous bombers, incorporats a torn el passat mes de gener, i va presentar els nous vehicles B-315, C-8, E-19 i K-5.

Després de l'al·locució del regidor, **Manel Carracedo** va prendre la paraula a dalt de l'escenari per relatar el desenvolupament de la cerimònia de lliurament de trofeus i diplomes amb

← L'alcaldé va posar per a la premsa a sobre de la restaurada Magirus

↓ Imatge dels quatre premiats de la cursa ciclista del patró

↓ Hereu durant un moment del recorregut a Zona Franca

motiu de les festes del patró. Els primers premis van correspondre als sis bombers que havien participat a la prova ciclista de Sant Joan de Déu.

Tot seguit es van lliurar les 103 medalles de bronze corresponents als bombers que han complert 25 anys de servei en el 2003. Després, de sis en sis, els companys amb 35 anys de professió a Bombers van passar a recollir les medalles d'argent. I, en últim lloc, els jubilats del 2003 van rebre la Genoveva de plata clàssica per als membres que abandonen el servei.

En un gest de reconeixement, les autoritats van baixar fins al públic per lliurar les genoveves de plata als ex membres de Bombers de Barcelona amb més de 85 anys, **Pere Sanserrich, Alexandre Mata i Francisco Navarro**.

El reconeixement a la dedicació professionals es va fer extensiu a **Jordi Mur, Àngel Carrillo i**

Antonio Miras amb el lliurament d'una placa d'homenatge a les famílies per la recent desaparició dels companys en actiu.

Més tard, els assistents de la festa del patró van gaudir d'un aperitiu al pati del parc. La diada va finalitzar amb la visita de l'alcaldé, **Joan Clos**, que va interessar-se pels diferents vehicles de nova adquisició.

Els nous vehicles

La celebració del patró va servir com a escenari per a la presentació de quatre nous vehicles i la renovada escala Magirus, que s'uneix a la històrica Genoveva dels Bombers de Barcelona.

El parc mòbil de l'SPEIS s'amplia amb una autobomba pesada B-315, el braç articulat de 37 metres E-19, el contenidor de comandament avançat K-5 i el vehicle de salvament C-8. 🚒

El regidor visita Zona Franca i Drassanes

A bans d'acabar l'any, el regidor de Seguretat i Mobilitat, **Jordi Hereu**, va visitar les instal·lacions dels Bombers de Barcelona a la Zona Franca i Drassanes. Hereu va interessar-se pel funcionament i els equipaments en aquests dos parcs, que donen servei a la zona sud de la ciutat i cooperen més estretament amb el Port Autònom. El regidor va fer un recorregut per les instal·lacions d'ambdós parcs i va acabar la seva visita amb una sessió al Túnel del Foc, la particular aula de pràctiques per als bombers novells. 🚒

← L'incendi registrat a aquest magatzem del carrer Ciutat de Granada va acabar sense danys personals

El despreniment de peces d'aplatat d'un balcó va impactar un vianant que va resultar greument ferit

10

REVISTA DELS BOMBERS DE BARCELONA

Una entrada d'any moguda

El rescat d'un operari de les obres del Fòrum 2004, la col·lisió d'un vehicle de la Policia Nacional a la Plaça del Centre i el desallotjament d'un edifici a causa d'una fuita d'aigua van ser els primers serveis del 2004.

Ja a l'últim tram de 2003, els Bombers de Barcelona havien actuat a diversos incendis d'importància, com el d'una sala-menjador d'un pis del carrer Septimània; el rescat d'una persona d'un foc al passeig Mare de Déu del Coll

o l'extinció d'un incendi a nou vehicles al carrer Bailén.

El 2004 començava tal com havia acabat l'any anterior: força mogut. Al gener, es va extingir un foc a un magatzem de productes per a animals de companyia situat al carrer Ciutat de Granada. El contingut va quedar pràcticament calcinat però els treballadors de les plantes superiors van ser rescatats sense danys personals.

El 14 de gener, el despreniment de peces d'aplatat d'un balcó va impactar un vianant que passava per sota. L'home, de 27 anys, va patir un enfonsament frontal al crani amb orientació diagnòstica de traumatisme craneoencefàlic greu i va ser traslladat amb una ambulància del 061. Amb l'ajut de l'autoescala, els bombers van revisar i

sanejar la resta de la façana. Dos dies més tard, a l'edifici del Fòrum de les Cultures es va haver de rescatar un operari de 25 anys que havia caigut des de la bastida –a sis metres d'alçada– a l'interior d'un recinte tancat de la depuradora en construcció del Fòrum. El treballador va patir fractures diverses.

A finals de gener, 26 veïns d'un edifici del carrer Pallars es van haver d'allotjar en un hotel, després que se'n descalcessin els fonaments a causa d'una fuita d'aigua en un solar proper en construcció.

Al febrer, la col·lisió d'un vehicle de la Policia Nacional amb un turisme a la Plaça del Centre va requerir l'actuació dels bombers, que van estendre una capa d'escuma al voltant dels dos vehicles afectats. 🚒

↓ Juan Miguel Redondo és
inspector en cap dels Bombers de
Madrid

“La preparació dels
cossos d'emergència de
Madrid en simulacres
terroristes va ajudar a
l'hora de cooperar”

“Vam fer el que havíem de fer”

Juan M. Redondo és inspector en cap dels Bombers de Madrid. Redondo va haver de viure els atemptats de l'11-M de primera mà. Dies després, només té paraules d'elogi per als serveis d'emergència.

L'avis de la primera bomba arribava a la centraleta de Bombers de Madrid a les 7:39. Automàticament es donava la sortida de quatre autobombes i un cotxe de comandaments dels parcs 8, 6 i 11. Pel camí, les dotacions van trobar-se amb gent fugint de l'estació d'Atocha i van demanar més efectius.

Dos minuts més tard, un sots-inspector en cap trucava des de casa seva per informar de l'explosió al carrer Téllez, i a les 7:47 la centraleta rebia una altra trucada requerint els bombers a l'estació d'El Pozo del Tío Raimundo. L'operatiu va anar assignant els mitjans dels parcs més

propers –est i sud– i “no vam necessitar trucar altres bombers”, comenta Juan Miguel Redondo, inspector en cap del cos de Bombers de Madrid. Era l'hora del canvi de torn i disposaven en aquell moment de 260 efectius.

Redondo va treballar a l'estació d'El Pozo del Tío Raimundo, on s'havia atacat l'únic tren amb doble pis i s'havien produït més morts, “durant les primeres hores vam treballar sense parar excarcerant víctimes”.

L'inspector en cap confessa haver viscut “moments tensos” i elogia “la bona coordinació entre els serveis d'emergència”, que atribueix, en part, a “la preparació d'aquests cossos en si-

mulacres terroristes”, ja que “Madrid ostenta el desafortunat títol de ser la ciutat espanyola que ha sofert més atemptats”, segons l'inspector.

Redondo parla ara dels fets amb més distància però recorda com de “difícil” era en aquell moment “sostreure's a l'emoció en veure tant de rastre de mort i dolor” i ho relata encara colpit: “Érem testimonis d'un atemptat històric de dimensions colossals”.

Com a balanç, Redondo diu haver fet “el què havíem de fer” i es declara “abrumat pels agraïments”. “Ara –afirma–, seguim preparant-nos per actuar davant del que pugui ocórrer”. 🚒

Seguretat als túnels (II part)

Després de revisar en la primera part les mesures de seguretat als túnels, repassem ara breument el funcionament del Centre de Control de Túnels de Barcelona i les regles bàsiques davant d'un incendi en un túnel.

Per Jesús Martínez Viejo

La revisió de la norma tècnica municipal de mesures de seguretat als túnels de Barcelona a partir de les catàstrofes registrades als túnels de Montblanc i Tauern va ser l'eix principal de la primera part de l'article. En aquesta segona part, comentarem el funcionament del Centre de Control de Túnels i proposarem recomanacions a l'hora d'actuar davant un incendi en un túnel.

A Barcelona, existeix un Cen-

tre de Control de Túnels únic per a totes les instal·lacions de la ciutat, situat a les dependències de la Guàrdia Urbana, amb operadors les 24 hores. Des del centre de control es poden gestionar tots els equips i instal·lacions dels túnels. Tanmateix es disposa d'una aplicació que permet activar un seguit de seqüències de posada en funcionament dels diferents equips, en funció de les alarmes que el propi sistema detecta. Per exemple, si el sistema de detecció dona una alarma d'incendis en

una zona determinada, l'operador del Centre de Control comprova pel monitor de televisió la seva autenticitat i activa la seqüència d'incendis i el sistema automàticament, començant per indicar als panells d'accessos el missatge de "Túnel tancat incident".

En un segon pas, el mateix sistema dona l'ordre d'obrir l'enllumenat al nivell màxim (assellat), posar en vermell els semàfors de tots els accessos als dos tubs i de les barreres, i activar les valisses dels dos accessos principals, per tal de desviar els cotxes cap al lateral. Posteriorment, activa el so de la sirena de tancament del túnel, tanca les barreres de tots els accessos i emet un missatge per la megafonia situada a les portes d'emergència per convidar la gent

← Els túnels de la ciutat es monitoritzen les 24 hores des del Centre de Control de la Guàrdia Urbana

REGLES BÀSIQUES DE COMPORTAMENT DAVANT D'UN INCENDI

1 En entrar a un túnel

- Encendre els llums "de cruce" del vehicle
- Respectar la senyalització i sobretot la velocitat màxima indicada.
- Mantenir una distància de seguretat amb el vehicle davanter
- No circular pel carril d'emergència.
- Respectar els semàfors de les boques encara que no veiem cap situació anòmala.

2 En cas d'incendi del nostre vehicle

- No aturar-lo dins del túnel. Procurar sortir a l'exterior.
- Si no aconseguim treure'l, parar el motor del cotxe i abandonar-lo, deixant les portes tancades però sense clau.
- Demanar ajuda a través dels Pals SOS o pel telèfon mòbil.
- Dirigir-nos tan ràpid com sigui possible a la sortida d'emergència més propera situada en el sentit contrari al de circulació dels cotxes.

3 Si ens trobem involucrats en un incendi dins d'un túnel

- Respectar els missatges informatius i sobretot, els semàfors i la senyalització de tancament del túnel encara que no s'observi cap símptoma del sinistre.
- No treure mai el cotxe contra direcció, excepte que algun agent de l'autoritat ens ho demani.
- No utilitzar el carril d'emergència per facilitar l'arribada dels equips d'intervenció.
- Parar el motor del vehicle i abandonar-lo amb les portes tancades sense clau.
- Dirigir-nos tan ràpid com sigui possible a la sortida d'emergència més propera, situada en el sentit contrari al de circulació dels cotxes.

Els elements de seguretat són més eficients si es respecten les regles bàsiques davant d'un incendi

a sortir del túnel.

Com a última fase de reacció davant d'una incidència, el sistema atura tots els ventiladors i extractors en funcionament dels dos tubs, obre els quatre grups de trampelles immediats al lloc del sinistre, posa en marxa els extractors, els ventiladors més allunyats de l'incendi del tub afectat i els ventiladors més pròxims a les boques del tub no afectat per evitar que el fum sortint del tub afectat torni a entrar pel no afectat.

Totes aquestes mesures de protecció són més eficients i aconseguiran el seu objectiu principal de protegir les persones que es trobin dins del túnel

en cas d'incendi i de facilitar als equips d'intervenció la seva tasca, sempre que els usuaris del túnel respectin les regles bàsiques de comportament davant d'un incendi. Aquestes normes es podrien resumir per grups, segons si el foc es troba entrant al túnel, si es dona en el nostre vehicle o si ens trobem involucrats en un incendi.

El comportament més correcte en entrar a un túnel passa per encendre els llums del vehicle, respectar la senyalització i sobretot la velocitat màxima, mantenir una distància de seguretat amb el vehicle davanter, no circular pel carril d'emergència i respectar els semàfors de les boques encara que no veiem cap situació anòmala.

En cas d'incendi del nostre vehicle és important no aturar-lo dins del túnel i procurar sortir a l'exterior. Si no aconseguim treure'l, caldrà parar el motor del cotxe i abandonar-lo, amb

les portes tancades però sense clau. És convenient també demanar ajuda a través dels pals SOS o pel mòbil i dirigir-nos tan ràpid com sigui possible a la sortida d'emergència més propera situada en el sentit contrari al de circulació dels cotxes.

Si ens trobem involucrats en un incendi dins d'un túnel, caldrà respectar els missatges informatius i sobretot, els semàfors i la senyalització de tancament del túnel encara que no s'observi cap símptoma del sinistre. Excepte que algun agent de l'autoritat ens ho demani, mai s'ha de treure el cotxe contra direcció ni utilitzar el carril d'emergència. És convenient també aturar el motor, abandonar el vehicle amb les portes tancades sense clau i dirigir-nos tan ràpid com sigui possible a la sortida d'emergència més propera, situada en el sentit contrari al de circulació dels cotxes. 🚒

Carpeta de material didàctic

Bombers reparteix en la visita dels escolars un material que, sota el títol "La carpeta de la prevenció", en complementa i n'amplia els continguts. El material descriu i il·lustra diferents consells sobre com actuar correctament en cas d'incendi i com evitar els incendis a casa. També aporta diversa informació sobre els equipaments de l'SPEIS, que també ha col·laborat amb el món educatiu elaborant els plans d'emergència i evacuació de 500 centres d'ensenyament de la ciutat. 🚒

14

REVISTA DELS BOMBERS DE BARCELONA

Un tècnic de prevenció de guàrdia cada setmana

A partir de l'Ordre del Servei del 19 de gener, a Bombers de Barcelona s'assignarà un tècnic de prevenció de guàrdia cada setmana com a suport al servei en intervencions d'emergència i l'elaboració d' informes post-sinistrals.

Des de fa més de deu anys, els tècnics de Prevenció de Bombers de Barcelona han estat realitzant inspeccions a molts del incendis que s'han produït a la nostra ciutat.

A partir d'ara, tal com es va publicar a l'Ordre del Servei de data 19 de gener 2004, existirà un tècnic de prevenció assignat cada setmana per tal de poder atendre durant les 24 hores

qualsevol aspecte sorgit durant el servei, en relació a les seves tasques i molt especialment pel que fa a l'elaboració d'informes post-sinistrals d'aquells incendis que tinguin un especial interès per a la Divisió de Prevenció o la Divisió d'Operacions.

Els tècnics de Prevenció assignats de guàrdia es renovaran cada set dies. Aquests professionals podran aportar els seus coneixements tècnics als

comandaments de les intervencions i en allò realtiu a les activitats i construccions involucrades en els sinistres on es requereixi l'actuació dels Bombers de Barcelona.

A grans trets, l'objectiu d'aquesta major implicació dels tècnics de Prevenció de l'SPEIS a les intervencions versa per la necessitat que la normativa elaborada fins el moment i la seva posterior aplicació s'ajusti el màxim possible a la realitat de la ciutat.

També cal dir que la documentació que elabori la nova figura del tècnic de prevenció de guàrdia podrà ser utilitzada posteriorment per la Divisió d'Operacions. 🚒

ELS ASSAIGS SEGONS LA EN 469

APARTAT 6.2 "TRANSFERÈNCIA DE CALOR" (FLAMA) EN 367

Després del tractament segons l'apartat 5.4, el conjunt de components o de teixits multicapa ha de tenir un índex de transmissió de la calor $HTI_{24} \geq 13$ i una mitja $(HTI_{24} - HTI_{12}) \geq 4$

Valors de la Norma	Valors de nou	Valors de la mostra	Protecció
$HTI_{24} \geq 13$	$HTI_{24} = 23$	$HTI_{24} = 19$	+76% \Rightarrow +46%
$(HTI_{24} - HTI_{12}) \geq 4$	$(HTI_{24} - HTI_{12}) = 7$	$(HTI_{24} - HTI_{12}) = 5$	+75% \Rightarrow +25%

APARTAT 6.3 "TRANSFERÈNCIA DE CALOR" (RADIACIÓ) EN 366

Requisits: mètode B de la EN 366 i densitat de flux de calor de 40 kW/m²
Després del tractament segons l'apartat 5.4, el conjunt de components o de teixits multicapa ha de tenir una mitja $t_2 \geq 22$ s, una mitja $(t_2 - t_1) \geq 6$ s i un factor mig de transmissió ≤ 60 %.

Valors de la Norma	Valors de nou	Valors de la mostra	Protecció
$t_2 \geq 22$ s	$t_2 = 25$ segons	$t_2 = 24$ segons	+13,6% \Rightarrow +10,9%
$(t_2 - t_1) \geq 6$ s	$(t_2 - t_1) = 8$ s	$(t_2 - t_1) = 7$ s	+13,3% \Rightarrow +11,6%
factor de transmissió ≤ 60 %	factor de transmissió = 36 %	factor de transmissió = 42 %	

Cada any es realitzen estudis per establir amb precisió la vida útil dels equips de protecció de Bombers

La vida útil dels equips

En molts casos un producte és tecnològicament tan avançat que no existeixen dades sobre la seva vida útil en condicions normals. Aquest factor és important en el cas dels bombers per mantenir el màxim nivell de protecció del producte.

Per *Jaume Bonjoch*

Parlant de duració d'un producte, sovint ens referim a les recomanacions d'ús del distribuïdor, emanades del fabricant. Però en molts casos, no existeix cap estudi sobre el període on un producte manté les seves característiques de protecció. Un exemple és la jaqueta de protecció actual de l'SPEIS, model de Bristol Uniforms de 1996 i en servei des d'aquesta data. Simultàniament a la seva adquisició,

és va endegar un pla de manteniment, segons les recomanacions del fabricant, que contempla la descontaminació, neteja i comprovació de la peça obligatòries anualment. A més, la jaqueta se sotmet periòdicament a les operacions necessàries després de les intervencions i totes aquestes accions queden registrades en una base de dades.

L'element de la base de dades amb més incidències era una jaqueta rentada 19 vegades i reparada 12, en els set anys de

servei. Aquesta peça es va portar a assajar a un laboratori homologat AITEX on se n'hi van realitzar les proves corresponents a les normes EN 366 calor radiant i EN 367 determinació de la transmissió de calor durant l'exposició a la flama –els paràmetres susceptibles de variació per l'ús–.

Els resultats dels assaigs confirmen que la jaqueta encara supera els valors de referència de la normativa, i encoratgen el cos tècnic a continuar aquesta línia de manteniment del material, malgrat l'alt cost dels assaigs –al voltant dels 700 €, distribuïts en l'assaig i la reposició de la jaqueta–.

Els assaigs es realitzen anualment per determinar la vida real de l'equip i preveure'n una data de substitució adient. 🚒

⇐ El protector facial de Bombers és de la marca Kermel

El protector facial té una vida útil aproximada d'uns 48 mesos, 68 en el cas dels tècnics de prevenció

16

REVISTA DELS BOMBERS DE BARCELONA

El protector facial

El protector facial integrant de l'Equip de Protecció Individual (EPI), de la marca Kermel, protegeix el cap i el coll, té una obertura única per als ulls i el nas i una costura central amb una tira al voltant que fa més còmoda la seva utilització.

El protector facial és una de les peces que conformen l'Equip de Protecció Individual a Bombers de Barcelona (EPI).

Els protectors usats a l'SPEIS estan fabricats per l'empresa Kermel i incorporen una tira al voltant de l'obertura central i una sola costura central per evitar estripades i punts febles.

El material teixit està compost d'una sola capa de Viscosa 50/50 i es presenta en el model

adquirit per Bombers de Barcelona en color blau marí i gènere de punt "interlock" de Kermel.

Garantia de protecció

El protector facial dóna cobertura al cap i al coll i té una obertura única per als ulls i el nas. La peça porta una etiqueta garantida del confeccionista Kermel que mostra la certifica-

ció EN-533 i els signes de rentat i referència V-001. El seu certificat és el 203849.

El fabricant aconsella fer un ús correcte per tal d'aconseguir el seu màxim aprofitament. Per això, aconsellen rentar el protector facial amb aigua calenta a una temperatura màxima de 40 graus, sense utilitzar en el rentat lleixiu ni líquids blanquejadors. També és important evitar les fases de rentat amb centrifugat i guardar la peça en un lloc sec. El protector facial es pot planxar i té una vida útil aproximada de 48 mesos, tot i que en els casos dels tècnics de prevenció s'estima que aquest element de l'EPI pot mantenir-se en unes condicions satisfactòries per uns 68 mesos. 🚒

La B-315 incorpora dos dipòsits d'escumogen de 50 i 100 litres i una cisterna per a 3.500 litres d'aigua

↓ L'autobomba B-315 incorpora el sistema electrònic de dosificació d'aigua CAF

FAHRENHEIT 451

B-315, l'autobomba amb CAF

17

REVISTA DELS BOMBERS DE BARCELONA

Recentment incorporada al parc mòbil de l'SPEIS, la B-315, indicada per a les intervencions en incendis urbans, incorpora el sistema electrònic de dosificació d'aigua CAF que comporta un important estalvi d'aigua

Amb una potència de 279 cavalls, l'autobomba pesant B-315 té tracció 4x2, un pes màxim de 15.000 quilos i un pes real aproximat de 13.200. Es tracta d'un model Mercedes

Benz Atego 1528 F de 7,10 metres de llargària, 2,50 d'ample i 2,81 d'alçada.

L'autobomba, incorporada al març al parc mòbil de Bombers, compta amb dos eixos direccionals a 3,56 m, que li permeten treballar amb un diàmetre de gir entre parets de 14 metres.

L'estructura del vehicle està construïda a base de panells autoportants d'alumini ALPAS i és del fabricant Ziegler.

Aquesta autobomba treballa amb el sistema CAF, que actua per la injecció electrònica d'escumogen a l'aigua, de prebarreja d'aire comprimit.

L'escuma que genera aquest sistema electrònic de dosificació d'aigua actua igual que les escumes tradicionals: crea una

barrera entre el combustible i l'aire.

Un altra de les característiques de la B-315 és que incorpora dos dipòsits d'escumogen de 50 i 100 litres respectivament i una cisterna amb una capacitat de 3.500 litres d'aigua.

El sistema permet reduir sensiblement el pes de les mànegues en les tasques d'extinció que duen a terme els bombers, així com millorar reduir el consum d'aigua i escumogen.

El cabal de la bomba Ziegler-FP 34/8-1HH incorporada a l'autobomba B-315 és de 3.400 litres per minut a 8 bar amb baixa pressió i de 400 litres per minut a 40 bar amb alta pressió. 🚒

xassis
dipòsit metàl·lic

18

El combustible en els motors d'automòbil (II part)

Després de reflexionar sobre com ha afectat als Bombers la progressió d'ús de motors gasoil en els vehicles, Pérez Jareño fa un apunt sobre els dipòsits de combustible i en comenta algunes tendències futures.

Per J. A. Pérez Jareño

Després de repassar els diferents sistemes de carburació, alimentació i control a la primera part de l'article publicada el passat número de la revista Fahrenheit 451, ens resta parlar del dipòsit de combustible com a part important del conjunt motor d'un vehicle.

Els dipòsits de combustible estan ubicats generalment a la

part posterior de l'automòbil i es classifiquen en dos tipus, segons el material amb què estan fets: els dipòsits metàl·lics i els de polietilè d'alta densitat.

El dipòsit metàl·lic, tot i que es troba en situació de desús progressiu, s'equipa encara a molts vehicles. Aquests tancs tenen l'avantatge de mantenir la seva estructura en cas d'incendi i per tant, conservar també el combustible en el seu interior sense provocar un

vessament. Això no és del tot cert en cas de bolcada, on sí hi hauria el perill de vessament perquè aquest tipus de dipòsits no disposen de vàlvula antivessament a la boca d'entrada.

L'inconvenient més gran dels dipòsits metàl·lics és la seva alta resistència a deformar-se i el perill de perforació en cas d'impacte. Per aquests dos motius, els tancs metàl·lics ja no s'instal·len en turismes i sí, en canvi, en vehicles tot terreny o

⇒ La carrosseria absorbeix part de l'energia en una col·lisió

camions.

En un segon grup es trobarien classificats els dipòsits de polietilè d'alta densitat, que són actualment els més utilitzats en la indústria automobilística.

L'avantatge principal per a aquesta segona tipologia de tancs de combustible és la seva capacitat d'absorció davant

La tendència actual del mercat dels combustibles apunta cap a la fabricació de motors elèctrics

d'un impacte per deformació i la seva resistència al trencament. A més, els tancs de polietilè d'alta densitat disposen d'una vàlvula antivessament, que resulta molt útil en cas de bolcada.

El seu inconvenient principal

però, és el perill de fusió del plàstic en una exposició més o menys prolongada al foc, ja que les proves d'homologació es limiten a un minut amb flama directa en la seva superfície visible i dos minuts amb flama indirecta. Passat aquest temps, el risc que l'estructura del dipòsit fongui amb un vessament de combustible i foc generalitzat és molt alt.

A partir d'aquestes dades, si hem de fer una petita anàlisi de l'estat actual i l'evolució recent en el mercat dels combustibles,

la tendència apunta cap a l'ús cada vegada més generalitzat de les energies alternatives i renovables també en la fabricació de dipòsits de combustible. Els grans fabricants d'automòbils aposten per produir vehicles elèctrics que s'alimentin de l'electricitat que ells mateixos generin. Així doncs: Toyota, General Motors, Daimler Chrysler, BMW, Ford i fins i tot el govern nord-americà, estan treballant per optimitzar la "Cel·la de Combustible", que sembla ser el candidat més ferm a substituir el motor de combustió interna actual.

D'altra banda, es preparen canvis importants pel que fa a les intervencions de Bombers amb els vehicles quant a tipus de combustibles, dipòsits de combustible, acumuladors elèctrics, voltatges, etc. Caldrà seguir-los de ben a prop per poder fer la nostra feina ben feta. 🚒

20

REVISTA DELS BOMBERS DE BARCELONA

Agilitat, l'assignatura pendent dels equips de protecció

Més agilitat o més protecció. Al voltant d'aquests dos conceptes genèrics va girar la sisena edició de la taula rodona de Bombers de Barcelona, que va comptar per segona vegada amb la moderació de **Josep Munt**, llicenciat en Dret, especialista en funció pública i assessor de la Direcció. Com a participants, van assistir-hi el director general de l'empresa de distribució d'equips de protecció Sasatex, **Paco Griso**; el bomber jubilat, **Agustí Pech**; el tècnic sanitari del Servei, **Pedro Tomás**; el caporal **Àngel López** i els bombers **Ferran Lorente** i **Antoni Díaz**.

Els equips de Bombers han d'evolucionar cap a una major ergonomia mantenint o millorant els nivells actuals de protecció. Aquesta va ser una de les conclusions clau de la sisena taula rodona de la revista Fahrenheit 451.

En general, els membres de l'SPEIS assistents al debat van coincidir en reivindicar uns equips de protecció més àgils i

adaptables en funció de la tipologia de servei que es realitza. Agustí Pech va iniciar el torn d'opinions destacant la millora substancial del nivell de seguretat dels equips actuals respecte dels de l'època en actiu d'aquest jubilat. Pech va descriure l'equip mínim amb què treballaven abans dels anys 80 consistent en roba de cotó i un jaquetó de pell i va considerar l'actual "molt complet però també molt pesat". Aquesta circumstància, va opinar Pech, resta agilitat als professionals en un servei.

Per al bomber en actiu Lorente, els equips de protecció proporcionen "tranquil·litat" quant a seguretat als bombers

← Els participants a la sisena taula rodona van debatre sobre les tendències en la millora dels equips de protecció

Les claus del proper debat

Del bomber d'ofici al bomber tecnològic. L'evolució de la professió. Aquest serà el tema de la propera taula rodona de la revista Fahrenheit 451.

Podeu adreçar les vostres opinions, suggerències, comentaris i/o propostes de participació a l'adreça de correu electrònic mradsa@mail.bcn.es o bé al nucli de formació del parc de l'Eixample.

Algunes de les qüestions a debatre seran:

- Com ha incidit la informàtica i l'electrònica en la tasca de bombers en l'actualitat
- La influència de la tecnologia en els equips de protecció i eines de treball dels bombers
- Avantatges i inconvenients de la desaparició de l'ofici com a requisit obligatori entre els bombers de nou ingrés

Griso: "La referència per fabricar equips de protecció ara és la tecnologia de la roba esportiva"

López: "La comunicació és també un element de seguretat i amb l'EPI es fa complicat usar els nostres sistemes"

que els utilitzen però tenen "alguns punts febles, com els tirants, que es desgasten ràpidament, i el casc, que no et deixa moure el cap en segons quines situacions".

El caporal Àngel López va fer notar als assistents una altra incomoditat dels equips de protecció de Bombers de Barcelona, com és, segons ell, la manca d'adaptabilitat dels sistemes de comunicació als elements del vestit d'intervenció. Per al caporal de l'SPEIS "la comunicació és també un element de seguretat i un cop equipats amb l'EPI complet és molt feixuc fer servir els sistemes de comunicació". López va rematar la seva opinió amb l'afirmació contundent de "si no tens informació no tens ulls" i va proposar un casc amb el sistema de comunicació integrat com a possible solució a la incomunicació entre comandaments i bombers en els serveis. Agustí Pech va recordar a tots la

manca de mitjans en aquest àmbit als anys 50, on l'únic sistema de comunicació entre els bombers era la veu dels propis companys.

En línies generals, tots van coincidir en qualificar de satisfactori el nivell de protecció ofert per l'equipació de Bom-

Tomás: "Cal alleugerir el pes de l'equipament de protecció dels bombers per evitar el seu esgotament físic"

bers de Barcelona. A partir d'aquesta base però, els bombers van reflexionar sobre algunes mancances dels seus equips. Àngel López va demanar una millora de l'ergonomia, ja que "la sensació de seguretat en un bomber augmenta a mesura que el seu equip li permet actuar amb l'agilitat necessària

a l'hora d'intervenir o prendre una decisió en un servei". Antoni Díaz va sumar-se a aquesta opinió, aclarint que en el moment de rebre l'avís per a una sortida, els bombers coneixen per endavant les característiques del servei requerit i "aniria bé comptar amb un equip adequat per millorar la nostra sensació de seguretat en el treball", va comentar Díaz. La resposta tècnica als bombers la va oferir el distribuïdor d'equips de Sasatex, Paco Griso, al·ludint la futura norma UNE pendent d'aprovació, que "establirà dos nivells de protecció (mínim i màxim) a partir d'una valoració general i adaptarà la protecció en funció del tipus de servei". Aquesta norma aclarirà la incògnita de com s'adaptaran els equips de protecció dels bombers a les diferents tipologies d'actuacions que duen a terme aquests professionals. "El gran repte en aquests moments

↑ Agustí Pech, bomber jubilat

↑ Ferran Lorente, bomber

↑ Antoni Díaz, bomber

-va assenyalar Paco Griso- és arribar a un punt on posant i treient capes arribem als nivells adequats de protecció per a cada situació”.

Actualment, la premissa a l'hora de fabricar els equips de protecció dels bombers és la

Díaz: “Ens cal un equip adequat al servei per millorar la nostra sensació de seguretat en les actuacions”

màxima protecció davant del foc. Tot i que aquesta prioritat va ser consensuada per els assistents de la taula rodona com a indispensable per a la seguretat dels bombers en el desenvolupament de la seva tasca, Pedro Tomàs va considerar-ho també un inconvenient perquè **“aproximadament el 90% dels serveis no són incendis i per tant, no**

requereixen l'ús del jaquetó”. El seu company Antoni Díaz va reforçar l'opinió de Tomás amb la puntualització que la indumentària **“és encara més molesta a l'estiu perquè et fa suar massa”**. Com a alternatives, Díaz va proposar una combinació de pantaló i cobrepantaló independents, o bé disposar de peces de roba substituïbles i indicades per a les diferents tipologies de serveis, segons la sortida. En aquest sentit, el bomber va recalcar la minva de condicions físiques que suposa la pèrdua excessiva de líquids en intervencions sense foc, on l'equipament emprat és el mateix.

A Barcelona, a més, el clima no ajuda. Els higròmetres a l'estiu arriben a marcar percentatges d'humitat molt alts, que agreugen la sensació de calor i la sudoració en les persones.

Griso va reconèixer la funcionalitat dels equips de protecció dels bombers en casos d'incendi

i altes temperatures, i la seva limitació, per contra, en la resta de supòsits. Aquest desequilibri, segons Griso, es produeix per la dificultat de trobar una combinació de materials resistents al foc i al fred, adaptables al cos i que a la vegada permetin l'ús de sistemes fiables de comunicació integrats i funcionals en aquests ambients extrems.

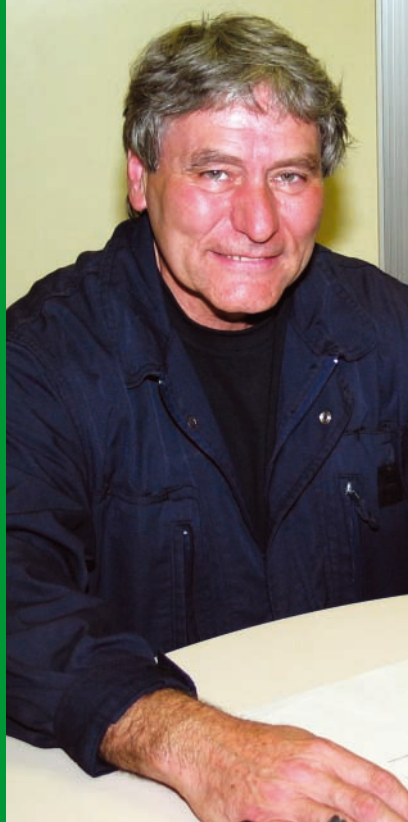
La tecnificació

L'evolució de la prevenció de riscos laborals ha dirigit molts col·lectius professionals, i entre ells Bombers de Barcelona, cap a una major tecnificació. El bomber actual ha d'estar capacitat per treballar amb eines i materials d'alta tecnologia. El director general de Sasatex va avançar algunes tendències generals en la investigació de nous materials i tècniques per a equips de bombers, on la

↑ Ángel López, caporal

↑ Pedro Tomás, tècnic sanitari

↑ Paco Griso, director general de Sasatex

referència ara és “la tecnologia utilitzada per fabricar la roba esportiva”. Tot i així, “actualment els vestits de bombers són el més lleugers possibles atenent el seu objectiu principal: protegir el bomber de la deflagració, el seu major risc”, va

Lorente: “Hem d’aconseguir millorar l’agilitat mantenint el nivell de protecció actual dels equips”

assenyalar Griso. La mitjana de pes de l’equip de protecció complet d’un bomber se situa al voltant dels 3,2 kg. D’aquests, només 1,2 Kg corresponen al jaquetó i 1,7 al cobrepantaló. En total, unes proporcions “poc importants respecte del total de l’equip”, segons Griso. En aquest sentit, el tècnic sanitari Pedro Tomás va reivindicar la

importància d’alleugerir el pes de l’equipament, “de cara a evitar l’esgotament físic dels professionals”, i va insistir en els inconvenients de treballar amb sobretemperatura, ja que el bomber, “com a ésser humà, té una limitada resistència al treball”. López, a més, va suggerir una possible relació directa entre “la sobreprotecció” i el desgast físic i psicològic dels bombers en les intervencions.

A mode de conclusió, Tomás va ressaltar la millora experimentada pels bombers quant a equipament i mitjans davant del foc però va reprendre la qüestió de la preparació davant la resta de serveis “normals”, per als quals, segons Tomàs “anem massa equipats”. Tots els bombers a la taula van coincidir amb Tomàs. Ángel López, a més, va insistir en considerar la comunicació com “la gran demanda”, ja que “redueix la sensació d’estrès del servei”. 🚒

L’opinió d’un professional dels equips de protecció

Segons Paco Griso, el primer que ha de detectar que el seu equipament no funciona és el propi bomber. Cal tenir en compte que un material d’esquí, per exemple, només ha de protegir del fred, mentre que el vestit de bomber ha d’estar preparat per suportar temperatures de fins a 300 graus, i adaptar-se a la complexió dels diferents professionals per poder maniobrar en tot tipus d’intervencions. Actualment, es treballa amb unes 26 talles i totes les alçades i amplades. Quant a teixits, s’ha evolucionat des del Nomex i neoprè dels anys 90 als actuals, cada vegada més sofisticats i combinats de capes que eviten l’entrada de la flama i al mateix temps preveuen la sortida de la suor.

La caravana **solidària**

Juan M. Toribio, Montse Gou i Manuel Azkárate van tornar amb la Caravana Solidària del 2003 després d'haver repartit el material a les ONG que treballen en projectes a Marroc, Mauritània, Senegal i Sàhara Occidental.

La Caravana Solidària 2003 va tornar el 16 de desembre, després d'un recorregut de 5.000 km i 20 dies de ruta per Espanya, Marroc, Sàhara Occidental, Mauritània i Senegal. La caravana va repartir durant aquest periple per terres africanes material a hospitals, dispensaris, ambulatoris i escoles. L'ajut havia estat aplegat per les pròpies ONG a través de campanyes, subvencions, donacions i patrocinis.

L'objectiu d'aquesta caravana solidària és facilitar el proveïment de material a ONG espanyoles que han posat en marxa projectes solidaris en aquests

països, de manera que es controla el material portat i les condicions de lliurament.

L'Ajuntament de Barcelona, a través del programa Barcelona Solidària, atorga una subvenció al projecte global de transport i organitza la logística de la caravana en col·laboració amb les ONG. El mateix Consistori assumeix la responsabilitat d'assegurar el lliurament del material als seus destinataris en bones condicions.

En aquesta tercera edició la Caravana Solidària va augmentar els seus participants i abast. Al 2003, hi van participar l'Associació d'Amics i Amigues de Dia-

bugu Batapha, Amics de Diakha Madina, l'Associació Sociocultural Ibn Batuta, Barcelona Acció Solidària, el Col·lectiu per la igualtat en la diversitat, Conductors Solidaris de Catalunya, Farmacèutics Mundi, la Fundació Humanitària Doctor Trueta, GRAMC, Sunugaal i WAF AE. Bombers de Barcelona va lliurar dos camions de bombers a Velingara per controlar els habituals incendis de la zona durant la temporada seca.

El país que més ajut rep de la Caravana Solidària és Senegal, que s'ha pogut proveir de material sanitari, escolar, vehicles i eines per a 14 projectes. 🚒

← A la pàgina anterior, els participants de la Caravana Solidària 2003

→ A dalt, la granja avícola construïda a Barra Patuca

↓ Nens a la biblioteca instal·lada a San Pedro Sula amb la col·laboració d'ASL el 2003

→ Al mig, el curs de formació a bombers del 2002

→ A baix, nens de Barra Patuca

Bombers **solidaris**

Acció Solidària i Logística (ASL) és una ONG participativa, sense ànim de lucre i amb la finalitat essencial de proporcionar suport tècnic, formatiu i logístic a països en vies de desenvolupament. La seva creació es remunta a 1999, encara que els seus primers orígens es troben en la col·laboració d'alguns bombers a Rwanda el 1994 i, posteriorment, en el moviment voluntari de membres del Cos davant la catàstrofe de l'huracà Mitch a Hondures (1998).

A més d'organitzar anualment accions de cooperació amb cossos de bombers d'Hondures, ASL ha gestionat altres projectes internacionals en l'àmbit del desenvolupament laboral, sanitari, educatiu i de rehabilitació de infraestructures.

Mitjançant la tasca voluntària de membres de l'associació i col·laboradors i finançada amb recursos propis, subvencions i ajuts d'entitats, ASL ha culminat alguns grans projectes com la creació d'una biblioteca i la rehabilitació d'escoles i del centre de salut afectats per l'huracà Mitch.

L'ONG també va col·laborar en l'equipament d'una granja avícola –juntament amb una cooperativa local–, l'enviament d'equips i material i la formació d'extinció i rescat als bombers de la ciutat, a més d'una extensa col·laboració en projectes de formació laboral, esplai i desintoxicació de nens del carrer a l'“Escuela Infantil de Bomberos de San Pedro” i la “Fundación Sampedrana del Niño”, a San Pedro Sula.

Acció Solidària i Logística col·labora des de 1999 en projectes de cooperació internacional. Actualment, gestiona la construcció d'un dispensari mèdic a Hondures i una caravana d'ajut als orfenats de Bielorrússia.

Actualment, els voluntaris d'ASL treballem en la construcció d'un dispensari mèdic a Cofradia, Hondures, en una caravana d'ajut als orfenats de Bielorrússia i altres projectes de desenvolupament a la selva del Perú.

Per a més informació, podeu visitar la web www.ong-asl.org, o bé dirigir-vos a l'adreça: ong-asl@wanadoo.es. 🚒

↓ Els bombers col·laboraven en les tasques de desenrunament durant els bombardeigs

↓ La propaganda política era eix principal de gran part de la producció audiovisual i publicitària

26

REVISTA DELS BOMBERS DE BARCELONA

“Treballar sota les bombes” (III part)

Avel·lí Marcos conclou el seu repàs històric de la situació dels bombers durant la Guerra Civil. Marcos ens il·lustra sobre la duresa del ritme de serveis dels Bombers de Barcelona i sobre el context social de l'època.

Per Avel·lí Marcos

A partir de repassar els volums dels “oficis de la Prefectura” i l'escrit número 52 de 18 de març de 1939, el company **Xavier García Guixé** em comenta l'existència d'un important volum de correspondència entre la Prefectura, familiars i presoners, per tal d'aclarir i afavorir la seva situació. A la carpeta de docu-

mentació número 1 existeix un document on es relaciona la situació de seixanta companys.

S'ha de reconèixer el valor humà i la vàlua personal del Cap Director en aquells moments en interessar-se per aquests homes, ja que posava en perill la seva pròpia situació personal.

Ell mateix podia haver estat titllat de “desafecte al règim”, amb les conseqüències que això comportava. A més a més, s'ha

de tenir en compte que, en el moment de l'escrit, la guerra encara no s'havia donat per finalitzada i el context històric era poc tolerant.

Fent esment al material, cal dir que la base del parc mòbil de Bombers de Barcelona, en els anys que ens ocupen, correspon majoritàriament a l'adquisició dels vehicles que es va realitzar per a l'Exposició Internacional de l'any 1929.

Posteriorment, en el decurs dels anys, aquests vehicles es van haver de transformar, per tal d'extreure'n la màxima rendibilitat de les seves possibilitats per al Servei.

El parc mòbil

Coneixem amb exactitud les dades sobre els vehicles de Bombers de Barcelona a l'època perquè disposem a l'Arxiu de dos documents que relacionen el

↓ Un cartell de crida a la prevenció
d'incendis dels anys 30

Fotos cedides per AHCB-AF.
Autor: Carles Pérez de Rozas

Els bombardeigs a Barcelona segons Joan Villarroya

Joan Villarroya i Font, professor titulat d'Història Contemporània a la Universitat de Barcelona, va publicar el 1981 "Els bombardeigs de Barcelona durant la Guerra Civil". Per elaborar aquest volum, va basar-se fonamentalment en les informacions de l'arxiu de Bombers de Barcelona i el llibre "Historia del Cuerpo de Bomberos" de José Sabadell, segons el mateix Villarroya "una font d'informació útilíssima pel detall de les anotacions dels bombers als informes tècnics". El registre del Llibre de defuncions del dipòsit de cadàvers de l'Hospital Clínic va ser una altra de les fonts imprescindibles per la seva recerca històrica. Anys més tard, en una reedició de la seva tesina el 1999, amb un context històric menys ocultista, Villarroya va poder ampliar la seva consulta amb l'accés a la documentació de la Casa de l'Ardiaca municipal, els arxius de l'aviació italiana i els de l'exèrcit espanyol.

La pòlissa d'assegurança dels vehicles de Bombers desvela les dades sobre el parc mòbil

parc existent en aquella època. D'una banda, la còpia de la pòlissa d'assegurança establerta amb la Companyia Anònima d'Assegurances Generals Plus Ultra, Sucursal per a Catalunya i Balerars, que correspon al mes d'octubre de 1936. D'una altra, és clau el document annexe a l'assegurança on es reflecteix una relació dels vehicles coberts per la pòlissa en qüestió.

Tanmateix, en data 13 de febrer de 1939, la Prefectura del Servei Lliura un ofici (documentat al núm. 30 de la Carpeta 1939) per la "requisició militar", en el qual hi figura tot el parc automobilístic, excepte les escales arrossegades.

Cal fer esment a la procedència dels vehicles. Es tractava de màquines de la Magirus (Alemanya), Delahaye (França), Ford (Estats Units) i Hispano Suiza (Espanya –fabricats a Madrid, Guadajajara i Barcelona–).

És evident que la manca de recanvis podia haver deixat fora de servei la majoria d'aquests elements del parc mòbil de Bombers de Barcelona.

Vehicles resistents

No sabem si per sort o per la perícia dels mecànics del servei, aquesta situació no es va presentar mai i per tant no es va registrar cap baixa en els vehicles disponibles. La major part del parc mòbil de Bombers va poder acabar la guerra en un bon estat de funcionament (document 13, Carpeta 1939).

Les excepcions a aquesta norma de resistència automobi-

lística van ser els Delahaye BT-5 i 7, que presentaven avaries i problemes mecànics importants.

Finalment m'agradaria, per concloure amb aquest repàs històric, recordar les paraules que va pronunciar **Winston Churchill**, el 18 de juny de 1940, en plena batalla d'Anglaterra. Churchill. Per esperonar el seu poble davant la cojuntura política i social de l'època, el primer ministre britànic va posar els barcelonins com a exemple: **"No vull menystenir la severitat dels càstig que cau damunt nostre, però confio que els nostres ciutadans seran capaços de resistir, com va fer-ho el valent poble de Barcelona"**. 🚒

A Anglaterra, el 1940, Winston Churchill va esperonar els seus a resistir com el "valent poble de Barcelona"

← El Cau del Jubilat va celebrar la seva assemblea general ordinària de 2004 el 4 de febrer

↓ Un restaurant al parc Natural de la Font Moixina va servir d'escenari per la reunió de socis

A l'assemblea, s'hi va donar compte del moviment social de l'any i es van rebre propostes per al 2004

28

REVISTA DELS BOMBERS DE BARCELONA

Assemblea general del Cau

El passat 4 de febrer, el Cau de Jubilat va celebrar l'assemblea general ordinària de socis d'aquest 2004. Com és costum, la reunió es va organitzar fora de Barcelona, aprofitant per convocar un dinar de socis.

La trobada anual de socis del Cau del Jubilat en Assemblea General Ordinària es va celebrar a principis de febrer, i es va tancar amb una xifra de participació de més de setanta assembleistes. Per a l'ocasió, la junta directiva va organitzar una sortida de membres sense acompanyants, com és tradició des de 1977.

L'acte va començar prop de les vuit del matí amb l'ofrena floral als morts en servei davant el monument de Bombers, situat a l'entrada sud del parc de l'Eixample. Els assistents van guardar un minut de silenci pels antics companys i tot seguit, van

encaminar-se cap a la zona volcànica de La Garrotxa. Allà, els participants de l'excursió prèvia a l'assemblea van recórrer La Fageda d'En Jordà en carruatge i el volcà del Croscat en tren turístic.

Dinar i turisme

El Restaurant La Deu, al parc Natural de la Font Moixina, va ser l'escenari escollit per la reunió de socis del 2004. A l'assemblea, s'hi va donar compte del moviment social de l'any i es van rebre propostes per al programa de l'any en curs, a partir

de l'intercanvi d'opinions, les intervencions dels presents i votacions a mà alçada. La sessió es va aixecar prop de les tres de la tarda, deixant pendents alguns temes de menor importància, per passar al menjador.

Al dinar, també hi van assistir quatre membres de la direcció del Servei, el mossèn **Josep Lluís Fernández** i dos companys de servei en actiu.

Les despeses de la reunió van repartir-se. La caixa del Cau va subvencionar parcialment la sortida, mentre el transport va anar a càrrec de la Direcció de Bombers.

Finalitzada l'assemblea, el 16

AGENDA FEBRER-MAIG DE 2004

DATA	EXCURSIÓ	RUTA	PREU
Dissabte, 17 d'abril Sortida: 8:00	Fira de la mel i de l'oli	Visita d'aquesta fira anual. Esmorzar a base de crostó de pa amb tomàquet i sardina escalivada o tradicional botifarra amb allíoli i bunyols de mel. Visita amb guia local per l'ermita de Sant Cristòfol i mirador del Delta, Coll de les Forques, Via Augusta, parc eòlic de Les Colladetes. Dinar al restaurant Cambrils consistent en: amanida especial de la casa, fideuà marinera, bacallà amb salsa d'allis tendres, pastisseria i rebosteria de la casa, pa, vi i aigua, cava, cafè i licor.	26 €
Dimarts, 18 de maig	Sortida a Roses	Visita a Roses organitzada pel company Oriol Altisench. Recorregut amb guia pel monestir de Sant Pere de Rodes, restaurat, i tornada per Port de la Selva fins al parc de Bombers de Roses. Allà, s'organitzarà un dinar especial, preparat per la cofraria de pescadors, juntament amb el personal del servei. A la tarda, visita en trenet turístic pel cap de Creus fins a la Cala Montjoi.	25 €

MATRICULA	CATEGORIA	NOM	COGNOM 1	COGNOM 2	SITUACIO	PREV	DATES	OBSERVACIONS
11619	CAPB	MANUEL	FEBRERO	MIR	J		09/03/03	JUBILACIÓ
11171	CAPB	SALVADOR	BIETO	COSTA	J		10/03/03	JUBILACIÓ
7862	BOMB	RAMON	IDRACH	RAFOLS	J		26/03/03	JUBILACIÓ
7951	BOMB	FELICIANO	BUSTAMANT	ESCUDERO	J		30/04/03	JUBILACIÓ
3884	TELB	VALERIA	MARTIN	MARQUINA	J		12/05/03	JUBILACIÓ
12520	SGTB	JORDI	MUR	MONTAÑA	D		26/06/03	DEFUNCIÓ
3900	SGTB	ENRIQUE	MIRALLES	VALENZUELA	J		08/07/03	JUBILACIÓ
12576	BOMB	JOSE	CARRILLO	CORRAL	J-i		21/08/03	JUBILACIÓ INC PERM.TOTAL
19147	BOMB	JUAN JOSE	ARTERO	MARTINEZ	J-i		16/09/03	INCAPACITAT PERM.ABS.
12526	CAPB	HUMBERTO	BORZA	FERNANDEZ	J		11/12/03	JUBILACIÓ
11179	BOMB	ANTONIO	MESAS	PRIETO	J-a		31/12/03	JUBILACIÓ ANTICIPADA
7992	BOMB	GABRIEL	SANTIAGO	GRANADOS	J-a		31/12/03	JUBILACIÓ ANTICIPADA
7993	BOMB	JORDI	SERRANO	SALTIVERI	J-a		31/12/03	JUBILACIÓ ANTICIPADA
12525	BOMB	JOSE	ZARAGOZA	RAVENTOS	J-a		31/12/03	JUBILACIÓ ANTICIPADA
12574	BOMB	JOSE	RUBIO	OLIVEIRA	J-a		31/12/03	JUBILACIÓ ANTICIPADA
Ingressos col·lectius 15		A 31 de desembre de 2002		680	TOTAL VARIACIÓ PERSONAL 7			TOTAL 14 JUBILATS
Total ingressos 24		A 31 de desembre de 2003		687				

de febrer se celebrava la primera reunió per renovar els membres de la junta directiva del Cau del Jubilat. Després de les votacions, la junta va quedar constituïda per **Albert Marcús**, com a president; **Jaume Galle-mí**, com a vicepresident primer; **Manuel Roldán** i **Salvador Prats** com a vicepresidents segons i tercer; **Anselm Andrés**, com a secretari; **Jaume Morgó** com a

vicesecretari; **Jordi Oureiro** com a tresorer, i **Francesc de la Morena**, com a comptador.

A la Vocalia Social, s'hi va nomenar **Alexandre Sambola**, **Rubén Diest**, **Manuel Pareja** i **Cristóbal García**. El vocal d'enllaç amb l'ACE designat és **Josep Martí**, el del museu exposició, **Agustí Pech**, i el vocal de gimnàstica ornamental, **Antoni Carreras**.

Un cop tancats els nous càrrecs per al 2004, es va establir el calendari de reunions de la junta. Està previst que els seus membres es reuneixin periòdicament el primer dimecres no festiu de cada mes a les cinc de la tarda, excepte l'agost.

El local social del carrer Provença segueix obert de dilluns a divendres, de 10 a 13h, menys els mesos de juliol i agost. 🚒

30

Èxit de la **Setmana Blanca** del 2004

L'ACE va tornar a convocar la Setmana Blanca a l'estació d'esquí de Baquèira Beret. En l'edició del 2004, Bombers va compartir l'esquiada amb co-legues del País Basc, Astúries, Madrid, Alacant, València, Múrcia i Andalusia, entre altres.

L'Agrupació Cultural i Esportiva de Bombers de Barcelona reedita any rere any la gran trobada d'esquí dels bombers, organitzada habitualment a l'estació de Baquèira Beret, a la Vall d'Aran. Enguany, prop de 350 persones van assistir a aquesta sortida clàssica entre els aficionats de l'esquí del nostre col·lectiu, on conflueixen bombers de tot l'Estat.

En l'edició del 2004 de la Setmana Blanca, Bombers de Barcelona va compartir pistes i experiències amb companys i familiars de la resta de Catalunya, el País Basc, Astúries, Madrid, València, Alacant, Múrcia i Andalusia, entre d'altres comunitats.

Antoni Pallarés, cap director de l'SPEIS, i **Carles Escarpante**, cap del Departament d'Administració, Personal i Formació,

↑ *Alguns dels participants de la Setmana Blanca 2004, que van gaudir de molt bon temps*

van voler participar d'aquesta trobada. Els dos membres de la directiva de Bombers van desplaçar-se a la Vall d'Aran per comentar amb els organitzadors i companys del Servei el desenvolupament de la setmana d'esquí i percebre per ells mateixos l'alt grau de satisfacció que mostraven els assistents.

Els bombers participants a la Setmana Blanca van coincidir en elogiar la idoneïtat del marc escollit per a l'esquiada, paratge privilegiat dels Pirineus; així com la qualitat excel·lent de la neu i les instal·lacions i serveis de l'estació catalana. La consolidada participació i èxit d'aquesta Setmana Blanca esperona els organitzadors a tornar a pensar ja en la pròxima edició, a més d'agrair la col·laboració i participació de tots. 🚒

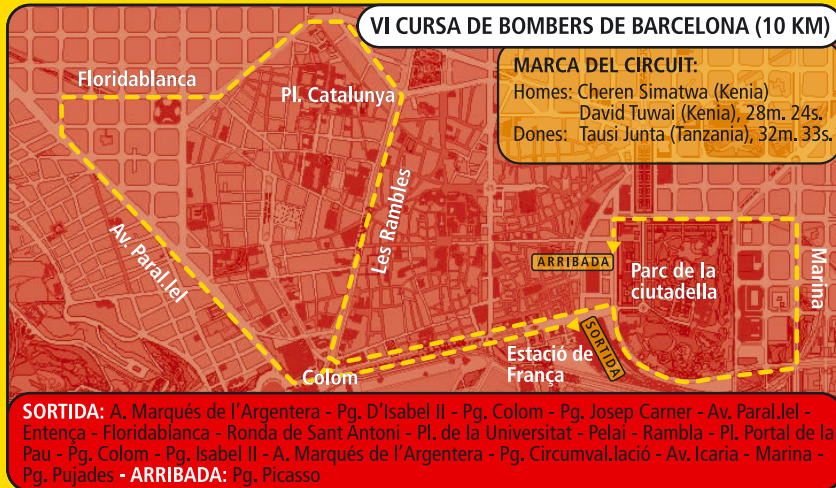

Cursa de Bombers 2004

El pròxim 18 d'abril se celebra la VI edició de la Cursa de Bombers de Barcelona. Després dels 5.900 participants

de l'edició del 2003, enguany s'espera la inscripció d'uns 8.000 corredors, que seguiran un recorregut des de l'avinguda

del Marquès de l'Argentera fins als passeig de Picasso. Els 10 km de la cursa recorreran el passeig d'Isabel II, passeig de Colom, passeig Josep Carner, avinguda Paral·lel, carrer Entença, Floridablanca, Ronda de Sant Antoni, plaça de la Universitat, carrer Pelai, Rambla, plaça del Portal de la Pau, per tornar al passeig de Colom, d'Isabel II, avinguda Marquès de l'Argentera, passeig de Circumval·lació, avinguda Icària, carrer de Marina i passeig de Pujades. El temps màxim per completar el circuit serà d'una hora i quinze minuts. La inscripció és oberta. 🏃

FAHRENHEIT 451

Bcnfungolf es constitueix com a club oficial de golf

Els afeccionats al golf de Bombers de Barcelona s'han mobilitzat per constituir-se com a club oficial. Sota el nom de bcnfungolf, tots els bombers i policies catalans i els seus coneguts podran participar d'aquesta associació esportiva.

El grup habitual de jugadors de golf de Bombers de Barcelona, juntament amb companys de la Guàrdia Urbana, Mossos d'Esquadra, Cos Nacional de Policia (CNP) i policies locals d'altres municipis de Catalunya, estan tramitant l'alta del club de golf "bcnfungolf" davant la Secretaria de l'Esport de la Generalitat i la Federació Catalana de Golf. Aquest club, que ja funcionava

com a tal des de fa més d'un any, és gratuït i poden associar-s'hi tots els bombers i policies, i els amics que siguin convidats per ells.

Enguany, els membres del club tenen previst un calendari d'activitats que va començar el dia 8 de març amb la celebració del campionat de Bombers de Barcelona el dia del patró. A més, el bcnfungolf té previst participar els pròxims mesos en

el Campionat de Mossos, el 1r Campionat de Catalunya de Policies i Bombers i el campionat de la GUB al Club de Golf Girona, entre altres. També s'ha previst crear una secció de pitch and putt amb estructura pròpia.

Tots els interessats poden contactar amb l'adreça de correu club@bcnfungolf.com o visitar www.bcnfungolf.com. 🏌

31

REVISTA DELS BOMBERS DE BARCELONA

Adéu a Antonio Miras

El divendres 27 de febrer, el company **Antonio Miras**, va entrar de servei al torn E. Havia permutat amb un altre company el seu torn (A). L'Antonio estava de bon humor, com sempre, i va desenvolupar la seva jornada normalment. A la nit, des-

prés d'una sortida i de fer la xerrada en el Centre de Comunicacions, va retirar-se a descansar. L'endemà, estranyats de veure que no es llevava, els companys el van cridar i es van trobar amb la sorpresa que l'Antonio dormia per sempre. Els companys no s'ho creien. ☹️

Promoció Interna

De l'1 al 9 de març, els dos oficials promocionats van realitzar el curs de capaciació i es va tancar el procés per a aquests dos llocs, pendent de la proposta de nomenament. D'altra banda, els 14 seleccionats per a la promoció de sergent resten pendents de realitzar el curs de capaciació. Hi ha dos places de sergent pendents de la valoració de mèrits i, un cop seleccionats, el curs. La promoció interna de caporals resta pendent de la valoració de mèrits i el curs de capaciació. ☹️

32

REVISTA DELS BOMBERS DE BARCELONA

Convocatòria de nous bombers

D'acord amb les bases que regeixen la convocatòria per a la provisió de 15 places de bomber del Servei de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvament de l'Ajuntament de Barcelona, el dia 27 de febrer es van realitzar a l'hotel Barceló-Sants les proves aptitudinals, de personalitat i de coneixements als més de 400 inscrits. La fase de selecció va continuar el 5 de març amb la prova de coneixements de català, realitzada a les instal·lacions de l'SPEIS, i el dia 13, amb les proves físiques, a l'INEF. Els exàmens d'ofici, última fase de la selecció, estan prevists per a

finals del mes de març. Una vegada finalitzades aquestes proves professionals, el Tribunal farà la valoració de mèrits de cara a seleccionar els 15 aspirants primers classificats, més un nombre de candidats de reserva marcats prèviament pel tribunal.

Superada l'última fase, els 15 aspirants de millor puntuació que s'hagin declarat aptes a la revisió mèdica, seran nomenats

Convidats a l'Espanyol

El Real Club Deportivo Espanyol convida a tots els membres de Bombers de Barcelona a veure un partit a l'Estadi Lluís Companys.

Per aconseguir les entrades, s'ha d'enviar un missatge de mòbil al 5335 amb la paraula SPEIS i el vostre nom. A partir d'aquest primer pas, es rep un codi secret personal per poder retirar les localitats per al partit a qualsevol servicaixa de La Caixa. El cost del missatge és de 0'90 euros + IVA. Informeu-vos del calendari de partits. ☹️

L'Espanyol convida al Cos de Bombers de Barcelona

Viu-lo amb nosaltres!

Tècnics sanitaris

Les tècnics sanitàries **Núria Molina** i **Montse Sanz** van decidir contactar amb la Cambra Hiperbàrica instal·lada a l'Hospital Dos de Maig de Barcelona, per tal de poder oferir una millor resposta a la gran quantitat de serveis on troben víctimes afectades en major o menor grau per intoxicació de fum i altres gasos. L'objectiu era establir unes guies d'actuació en intoxicats per CO i millorar el procés de classificació i informació per aquelles persones que han tingut contacte amb el CO i no volen ser traslladades a l'hos-

pital en el moment de l'atenció per part dels sanitaris de l'SPEIS.

Els responsables del servei d'urgències de l'hospital es van mostrar molt receptius en considerar els bombers com els seus "principals proveïdors de clients" i ambdós cossos tècnics

es van posar a treballar en un protocol de la intoxicació per fum. Al protocol, s'hi va definir una classificació de gravetat en funció d'una sèrie de símptomes i signes, els casos on cal un tractament farmacològic i les situacions especials a derivar. El més important però, és que es van marcar els mecanismes de comunicació entre els Bombers i el personal de l'Hospital Dos de Maig i la Cambra Hiperbàrica. Això facilitarà als tècnics sanitaris controlar les futures modificacions d'actuacions, seguir l'evolució dels pacients traslladats, conèixer el tractament aplicat i intentar recollir dades per relacionar símptomes amb taxes de CO inspirat. 🚒

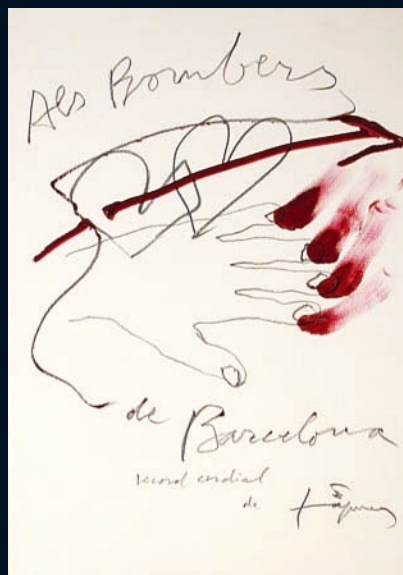
SICUR 2004

Del 24 al 27 de febrer d'enguany es va celebrar al recinte firal de Madrid el 14è Saló Internacional de la Seguretat SICUR 2004. Una expedició interdepartamental va assistir a la fira dels fabricants i distribuïdors de productes, equips, serveis i components de seguretat. Tres membres de l'SPEIS van participar a les Jornades Tècniques de Videofuego-Apici el 23 i 24 de febrer, on es van tractar temes de Videofuego 2003 com "productes químics perillosos", "plans d'emergència exterior a la indústria química" i "protocols de intervenció de bombers en incidents amb gasos". Bombers també va participar a la jornada tècnica "Els vehicles d'emergència a Espanya" i la taula rodona dels fabricants de vehicles de bombers. 🚒

Una litografia d'Antoni Tàpies

A Bombers de Barcelona s'ha convertit en tradició felicitar el Nadal amb l'obra exclusiva d'un artista català. La felicitació d'any nou enviada per la Direcció de l'SPEIS a tots els membres del Servei el passat 2003 va anar acompanyada d'un exemplar de la litografia d'Antoni Tàpies que reproduïm al costat d'aquestes línies. L'escultor i pintor va elaborar de forma desinteressada una obra de reconeixement a la tasca dels bombers, de la qual se'n va fer una tirada única i exclusiva de mil exemplars per als Bombers de Barcelona.

L'any anterior va ser Mariscal qui va realitzar una obra espe-

cial per a Bombers de Barcelona que va servir de felicitació per al 2002. 🚒

Per David Zapater

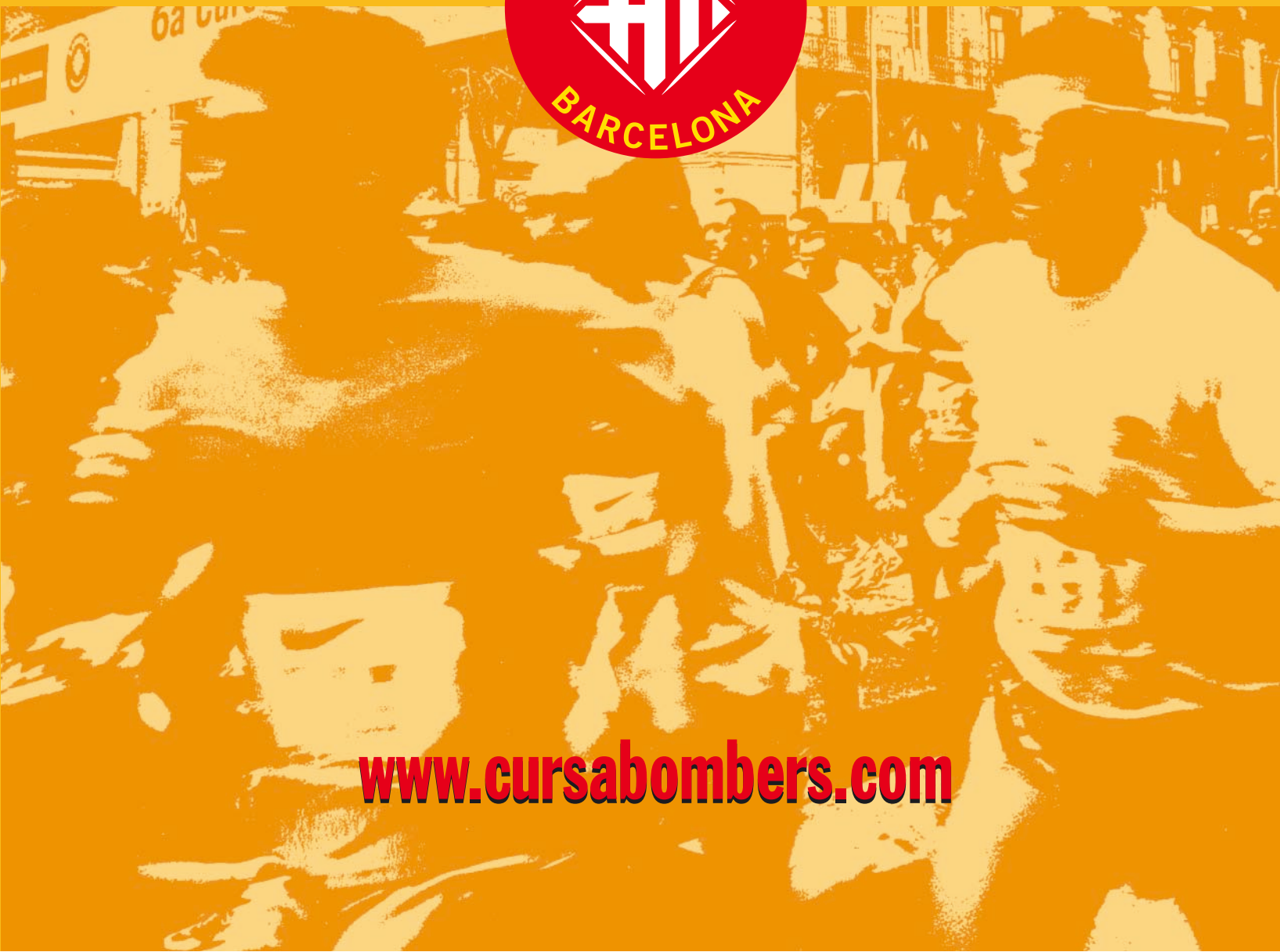

CURSA BOMBERS

18 ABRIL 2004

TU CONTRA EL TU DE L'ANY PASSAT

www.cursabombers.com

**Els papers no
entren sols
a les papereres.
Et necessiten.**

imatges de la història

El furgó Durkopp, primer vehicle a motor
L'any 1907, Bombers de Barcelona adquiria el primer
vehicle a motor del seu parc automobilístic: el furgó
Durkopp. L'any següent, se'n va adquirir un altre igual.
El principal avantatge d'aquests vehicles era que tenien
capacitat per transportar fins a deu persones.

